

# Hoe kan ik mijn collectie online toegankelijk maken met behulp van crowdsourcing?

Michel Igual, Stadsarchief Aalst

VeleHanden werd als crowdsourcingwebsite voor de erfgoedsector ontwikkeld door het Nederlandse bedrijf Picturae. Elke erfgoedinstelling met een collectie kan er een project ter ontsluiting aanbieden aan de *crowd*. Het stadsarchief van Aalst tekende als eerste Vlaamse archiefinstelling in op deze innovatieve manier van ontsluiten. De resultaten waren verbluffend.

Crowdsourcing blijkt voor erfgoedinstellingen een snelle en doeltreffende manier van ontsluiten te zijn. Elk archief of museum heeft wel een collectie die niet in aanmerking komt voor het digitaliseren en indexeren, omdat het te veel werk is voor de eigen werknemers en vrijwilligers. Doordat er bij crowdsourcing een beroep wordt gedaan op het grote publiek, wordt dit wel mogelijk.

## MILITIEREGISTERS

Overtuigd van de mogelijkheden van dit vrijwilligersplatform liet het stadsarchief van Aalst militieregisters van 1845 tot 1918 digitaliseren. Deze reeks bevat dus ook de lichtingen die opgeroepen werden tijdens de Eerste Wereldoorlog zodat het project ook kaderde in de herdenking van deze oorlog.

De registers bevatten van elke dienstplichtige allerlei gegevens zoals naam en voornaam, geboortedatum en -plaats, woonplaats, beroep, de namen en beroepen van de ouders, het opleidingsniveau of de graad van getuisterdheid, gegevens over het uitstel en eventueel definitieve vrijstelling van militaire dienst of gegevens over de militaire carrière.

Voor genealogen bevatten deze registers een schat aan informatie maar ze kunnen ook aangewend worden voor ruimer historisch onderzoek bijvoorbeeld naar de algemene fysieke toestand, naar het voorkomen van fysieke handicaps, naar de alfabetiseringsgraad, de levensstandaard, de beroepsstructuur, alsook om de geografische en professionele mobiliteit bij de dienstplichtigen te bestuderen.

## VELEHANDEN

Aan het publiek werden aldus 3858 scans van militieregisters uitgedeeld met de vraag per dienstplichtige een aantal gegevens in te voeren in vaste velden. Hiertoe behoorden familie- en voornaam en geboorteplaats en -datum van de ingeschrevene. Aan de hand van deze summier gegevens kan de onderzoeker de gezochte persoon snel terugvinden. De extra (niet ingevoerde) data zijn dan op de scan zelf te bekijken.

In een mum van tijd enthousiasmeerde het project niet minder dan 110 invoerders die aan de



slag gingen. Interessant om weten is dat iedere scan willekeurig tweemaal aan de 'crowd' wordt uitgedeeld en bijgevolg ook door twee verschillende deelnemers wordt ingevoerd. Achter de schermen worden de dubbel ingevoerde gegevens met mekaar vergeleken waarbij de verschillen in een andere kleur worden aangeduid om ze op hun beurt nog eens aan een derde deelnemer, de zogenoemde controleur, voor te leggen. Deze gaat na welke van de twee versies de juiste is en/of brengt de nodige correcties aan. Dit systeem van dubbele invoer en controle zorgt voor een quasi foutloze invoer en weergave van de resultaten. Indien twee afzonderlijke invoerders echter dezelfde fout maken, wat niet uit te sluiten valt, zal het systeem dit uiteraard als correct gaan beschouwen en bijgevolg zo ook presenteren bij een zoekactie.

Ondanks het feit dat het om een relatief kleinschalig project ging van 'slechts' 3858 scans zijn 17.018 namen van dienstplichtigen doorzoekbaar gemaakt. Dankzij de 110 deelnemers werd de klus op minder dan 2 maand geklaard.

Een VeleHanden-project wordt aangeboden op de VeleHanden-website <https://velehanden.nl/>. Eens een project is afgerond worden de resultaten opgenomen op de eigen website waar ze door de geïnteresseerde doorzocht kunnen worden. Voor Aalst is dit mogelijk via de erfgoedwebsite Made in Aalst, <http://www.madeinaalst.be/genealogie/personen-zoeken>

## TOEKOMST

Dankzij VeleHanden kunnen archieven eenvoudig, snel en quasi foutloos tal van bronnen toegankelijk maken op een manier die voorheen onmogelijk zou geweest zijn. Het spreekt voor zich dat we in Aalst reeds het volgende project aan het klaarstomen zijn. ■■